Наукова бібліотека
Одеського університету
ім. І. І. Мечникова

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ XXXVIII

№ 6 (1064)
23 ЛЮТОГО
1972 р.

Ціна 2 коп.

ВСЯ КРАЇНА ВІДЗНАЧАЄ 54-у РІЧНИЦЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ СРСР

УРОЧИСТИЙ ВЕЧІР

Вчені, викладачі, співробітники та студенти університету днями в Окружному будинку офіцерів урочисто відзначили славну річницю Радянської Армії та Військово-Морського Флоту.

На вечорі з доповіддю про 54-у річницю Збройних Сил СРСР виступив Герой Радянського Союзу генерал-майор С. Буличев. Потім учасникам Великої Вітчизняної війни, співробітникам університету, були вручені нагрудні значки «25 років перемоги у Великій Вітчизняній війні».

На закінчення вечора було дано великий святковий концерт.

Сьогодні—День Радянської Армії і Військово-Морського Флоту

ВІРНИЙ СТРАЖ СОЦІАЛІСТИЧНИХ ЗАВОЮВАНЬ

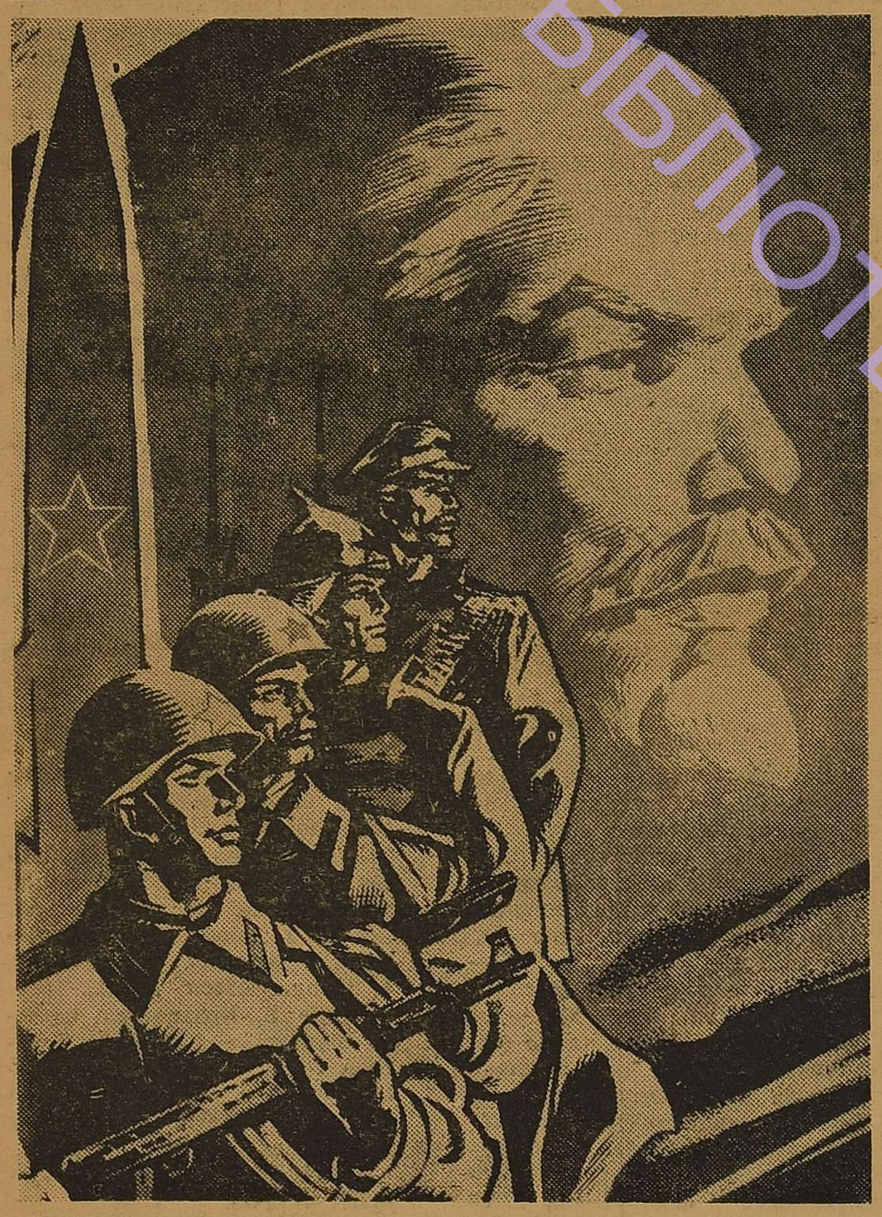

Сьогодні наш народ, всі наші друзі за кордоном відзначають 54-у річницю Радянської Армії та Військово-Морського Флоту — свято бойової слави народу, мужності і доблесті його воїнів.

Збройні Сили нашої країни, створені генієм Леніна, мудрістю Комуністичної партії, з честю пронесли бойові знамена крізь всю історію першої в світі соціалістичної держави, гідно виконували і виконують свій патріотичний і інтернаціональний обов'язок. Так було на зорі створення Червоної Армії, коли в страшенно складних умовах довелось відбивати напади білогвардійців та іноземних інтервентів. Так було в суворі роки Великої Вітчизняної війни, коли радянський народ і його Збройні Сили, захищаючи свою країну, відстояли свободу і майбутнє інших народів.

В останні роки людство не раз стояло на порозі світових збройних конфліктів. І якщо вони не виникали, то тільки завдяки миролюбній політиці Радянського Союзу, інших країн соціалізму, завдяки їх військовій могутності. Радянські Збройні Сили повністю забезпечені ядерною зброєю, ракетами різного радіуса дії і призначення, надзвуковими літаками, новими танками, атомними підводними човнами-ракетоносцями, автоматизованими системами керування, сучасною артилерією, бронетранспортерами й багатьом іншим. «На озброєнні Радянської Армії — говорив Міністр оборони СРСР А. Гречко на XXIV з'їзді КПСС, — є зброя великої руйнівної сили, що може досягти будь-якого місця земної кулі, дозволяє Збройним Силам успішно вирішувати бойові завдання на суші, в повітрі і на морі».

Пишаючись найсучаснішою бойовою технікою, ми пишаємось перш за все тими, у чиїх руках вона знаходиться — радянськими воїнами, нашими військовими кадрами.

До лав Радянських Збройних Сил щороку вливається великий загін офіцерської молоді. До них входять і офіцери запасу, які закінчили громадянський вищий учбовий заклад і були призвані згідно Закону про загальну військову поповинність на службу.

Багато студентів нашого університету, відповідаючи на турботу партії про зміцнення обороноздатності країни і глибоко усвідомлюючи велику відповідальність за її безпеку, збереження миру на Землі, наполегливо оволодівають основами військових знань, щоб в майбутньому виправдати честь і високе звання радянського офіцера. В числі кращих можна назвати таких студентів як Анатолій Кормич, Олександр Сахаров, Геннадій Стрельцов, Олег Філімонов, Віктор Нежинський, Людвіг Шулла, Володимир Маренков і багато інших.

Молоді офіцери — майбутнє Армії і Флоту, їх золотий фонд. Тому в військах робота з ними, навчання і виховання находяться в центрі уваги командирів, політпрацівників, партійних і комсомольських організацій. А офіцерська молодь віддає, в свою чергу, всі сили і енергію службі, бажає стати до лав армії, в короткі строки оволодіти професіональними навичками, перейняти і творчо розвинути досвід старших товаришів, з честю і гідно виконати свій військовий обов'язок перед Батьківщиною.

Те, що з кожним днем міцніє наша Армія Флот, є історичною заслугою Комуністичної партії. Радянський народ і його воїни називають партію організатором і керівником Збройних Сил.

В керівництві партії вони вбачають вирішальну умову успіхів військового будівництва, виховання високих морально-бойових якостей особистого складу, невичерпне джерело зміцнення могутності і бойової готовності Армії і Флоту.

НЕ СТАРІЮТЬ ДУШЕЮ ВЕТЕРАНИ

В нашому державному університеті працює близько 300 чоловік — ветеранів Великої Вітчизняної війни і Радянських Збройних Сил. Своїм відданим служінням партії, уряду і радянському народу вони здобули любов й повагу.

З трибуни XXIV з'їзду КПРС Генеральний секретар нашої партії Леонід Ілліч Брежнєв звернувся з теплими словами привітання до ветеранів Великої Вітчизняної війни, побажавши їм доброго здоров'я й успіхів.

Партія, як і раніш, вбачає у ветеранах, перш за все, міцний загін провідників її ідей і активних борців за побудову комунізму і подальше зміцнення обороноздатності Країни.

Ветерани Великої Вітчизняної війни і Збройних Сил здатні на великі важливі справи, можуть надати велику допомогу керівництву університету у виконанні завдань, що стоять перед ним в справі виховання і підготовки висококваліфікованих кадрів для держави.

Кожний з ветеранів надає цю допомогу в силу службового і громадського обов'язку.

Нещодавно в університеті обрано Раду ветеранів яка покликана об'єднати зусилля ветеранів. Це дозволить повніше розкрити можливості кожного окремо і наші спільні можливості. З іншого боку, ми будемо мати змогу краще вивчати і ширше популяризувати досвід і заслуги кожного з ветеранів, зуміємо повніше враховувати й надавати допомогу учасникам війни і сім'ям воїнів, які загинули.

До Ради ветеранів Великої Вітчизняної війни на загальних зборах ветеранів держуніверситету обрані товариші В. Т. Лобашевський, В. В. Никонов, І. О. Соколов, Ф. П. Смагленко, М. Ю. Раковський, М. Г. Сардарова, М. Ф. Іванов, В. О. Цветков.

Невідкладними і найбільш важливими функціями Ради і її секцій на факультетах й інших підрозділах є: організація і ведення обліку учасників громадянської і Вітчизняної воєн, сімей воїнів, які загинули у війну, встановлення шефства над інвалідами I і II груп і престарілими членами сімей воїнів, які загинули: проведення зборів ветеранів; організація для них лекцій, доповідей, бесід і вечорів; залучення учасників Великої Вітчизняної війни до активної військово-патріотичної боротьби серед студентів, до підготовки призивної і допризивної молоді; облік всіх кавалерів бойових орденів СРСР, організація вечорів вшанування ветеранів, нагороджених орденами Леніна, Червоного Прапора, Вітчизняної війни і Слави тощо; залучення ветеранів війни до активної роботи по пропаганді військових знань, бойових традицій і Ленінських ідей про захист соціалістичної Вітчизни; підтримання зв'язку з Радами ветеранів районів і міста і райвійськкоматом. Рада ветеранів покликана працювати під керівництвом ректорату і парткому університету.

В день 54-ї річниці Радянської Армії та Військово-Морського Флоту університетська Рада ветеранів Великої Вітчизняної війни поздоровляє свіх ветеранів, іх сім'ї, рідних і близьких воїнів, які загинули, з всенародним святом і бажає здоров'я, бадьорості і успіху в труді на благо нашої улюбленої Вітчизни.

Р. АГРІКОВ,
полковник запасу,
голова Ради ветеранів
Великої Вітчизняної війни.

До спорудження пам'ятника

Рішення про спорудження пам'ятника студентам і викладачам нашого університету, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни, одержало широке схвалення громадськості.

Комісія по спорудженню пам'ятника узгодила місце його встановлення і продовжує роботу по розробці проекту, виготовленню і встановленню його.

Передбачається встановити пам'ятник перед головним корпусом. Він повинен відобразити подвиг студентів і викладачів, які зі стін університету пішли на фронт, щоб захистити Батьківщину від коричневої чуми фашизму і віддали своє життя на полях боїв.

Пам'ятник буде споруджений на кошти, зібрані студентами і викладачами.

В комсомольських, профспілкових організаціях всіх факультетів проходить збір коштів. Комісія сподівається, що ця благородна справа на факультетах, кафедрах та інших підрозділах буде проведена організовано і в строк.

Багато студентів оволодівають спеціальністю радіотелеграфістів у гуртках ДТСААФ, що працюють в університеті.
Фото О. ЛЕВІТА.

ПРОДОВЖЕННЯ ПОДВИГУ

У лютні січневі морози цього року ніжинські філологи зустрічали гостей з Краснодона. Серед них були: Марія Олександрівна Віценовська, мати молодогвардійця Юрія Віценовського, нині учителька-пенсіонерка; учений секретар музею «Молода гвардія» у Краснодоні Геннадій Кірсанов.

Відкриваючи вечір, присвячений 70-річчю від дня народження Олександра Олександровича Фадєєва, завідуючий кафедрою російської і зарубіжної літератури доцент А. Б. Живоглядов у числі присутніх назвав і Василя Івановича Левашова, єдиного з членів штабу молодогвардійців, що залишився в живих. І тут же додав, що з об'єктивних причин Василь Іванович запізнюється.

Всі дуже захвилювались. А тим часом після ювілейної доповіді доц. О. М. Євстаф'євої, на сцену піднялися в українському і узбецькому вбранні студенти і, низько вклонившись гостям, вручили Марії Олександрівні хліб-сіль від імені комсомольців інституту, спадкоємців Чернігівського молодіжного підпілля, як земляки Олега Кошевого (що народився в Прилуках).

Марія Олександрівна сердечно подякувала ніжинцям від батьків молодогвардійців, а далі схвильовано по-материнськи розповіла про свого сина Юрія.

— Юрочкою називали його, — розпочала Марія Олександрівна,— за його вихованість, чемність і щирість. Рано втратив він батька. Довелось мені працювати в дві зміни, напруга була страшенною. Та Юрко і молодший син Льоня у всьому допомагали мені.

Змалку хотів він стати військовим, не раз приміряв на себе уявну військову форму перед дзеркалом. По закінченні десятирічки в 1941 році зразу ж поступив у військове училище. Радий — безмежно!

А, тут — війна... У липні фашисти були вже в Краснодоні. Юрій стає замкнений. До нього часто заходять Жора Арутюнянц, Ваня Земнухов. У місті з'являються листівки, на полях — пожежі. Згодом Юра поступає на шахту і працює там слюсарем: фашисти дуже хотіли мати під руками наше краснодонське вугілля. Сусіди підказують: Юрій працює мляво, ним незадоволені, це може погано кінчитися. Застерігаю, а він у відповідь: інакше, мамо, не можу.

Дуже скоро по окупації (всі ми вірили, що тимчасової) почав Юрій ходити на «вечорниці», став запрошувати друзів до себе. Своєрідними були ці «вечорниці». Чую фокстрот, якусь сумну одноманітну мелодію з пластинки, яку приніс Жора Арутюнянц, а в хаті тихо, ніхто не танцює. Догадуюсь, але — мовчу. Лише, коли почали з'являтись все нові і нові молоді люди, не витерпіла — запитала: Юронько, хто це? А він жартома: Мамуню, люба, я хочу, щоб ти була вічно молодою. Коли ж про все питатимеш — старітимеш.

І тільки вранці І січня 1943 року, після зустрічі Нового року у друзів, прийшов мій Юрко і каже: Знаєш, мамо, з нашої організації трьох заарештували. Сумний-сумний був він тоді і зосереджений до краю. Я ж відразу: іди, синку, з Краснодона, шукай наших. Але Юрій не пішов. Його п'ятірці було доручено звільнити з камери ув'язнених. І п'ятірка діяла.

27 січня 1943 року Юрко востаннє вийшов на роботу до шахти, з якої фашисти, як і з інших, не добули жодного кілограма вугілля. В ніч з 27 на 28 січня вся п'ятірка була заарештована. В термосі передав він останній свій голос записку: «Рідні мої! Мене звинувачують у тому ж...»

Молодший син Льоня страшенно пережив втрату брата. Зразу ж по звільненню Краснодона, що було незадовго після жорстокої страти фашистами наших дітей-молодогвардійців, подав він заяву до військкомату, а мені повторив таке знайоме: інакше, мамо, не можу! Стислося моє серце, але не перечила, розуміла, що треба мстити фашистам. Не повернувся з поля бою і другий син.

А в момент, коли виступив Геннадій Кірсанов з віршами і краснодонськими дарунками-книгами, зал врочисто піднявся і зааплодував. Всі повернулись до входу і нестихаючими оплесками супроводжували усміхненого Василя Івановича Левашова. Чітким військовим кроком у формі капітана І рангу, підтягнутий і радий, з букетами троянд, немов з легенди пройшов він крізь зал і, мило привітавшись, сів за столом президії.

Після короткого відпочинку Василь Іванович виступив. Розпочав з вибачення за запізнення, залізниця підвела, — усміхнувся Василь Іванович. А далі якось невимушено, але дуже-дуже зосереджено розповідав про велику життєву правду твору Олександра Фадєєва і про свою бойову молодість. Згадав про улюблений твір молодогвардійців, а до цього школярів, «Як гартувалась сталь?» Навіть на фронті, — продовжив Василь Іванович, — одержав я листа від Олександра Олександровича з проханням якнайповніше відтворити справи молодогвардійців. Відповісти, на жаль, не пощастило: дуже складною була фронтова ситуація.

Василь Іванович Левашов підкреслив, що формувалась Молода гвардія в час запеклих боїв під Сталінградом, коли фашисти пускали всілякі нісенітниці, аби тільки підірвати віру в радянських людей. Він згадав своїх бойових побратимів і друзів: Олега Кошевого, Ваню Земнухова, Віктора Третякевича, Сергія Тюленіна, Любов Шевцову, Улю Громову... і всіх, всіх... Українців і росіян, білорусів і молдаванів, азербайджанців і естонців... Згадав Івана Туркенича, що загинув уже в бою за Вислою. Будучи гостем польських друзів, Василь Іванович бачив, як біля могили друга-молодогвардійця польські піонери дають клятву захищати соціалізм.

З великою теплотою відгукнувся Василь Іванович про своїх учителів, зокрема словесників, які мали величезний вплив на формування у молодогвардійців якостей радянської людини.

І досі пам'ятає він усміхненого, дотепного і уважного до всіх учнівських запитань учителя української мови та літератури Антона Васильовича Улизько, чудову учительку російської мови й літератури Клавдію Федорівну Кузнецову. І досі звучить у її виконанні «Чуден Днепр при тихой погоде...»

Цілими днями виступав Василь Іванович Левашов — і один, і з Марією Олександрівною; і перед студентами, і перед школярами. І весь час залишався жвавий та усміхнений. Сивина не помічалась — вся увага на щирому, зосередженому та мудрому обличчі, відчувається, що Василь Іванович усвідомлює свій священний обов'язок — до найменшого донести сучасникові всі риси молодогвардійців, атмосферу їх підпільної боротьби з фашистами.

У пізню морозну північ випроводжали комсомольці свого улюбленця. На морозному пероні звучать пісні про героїчний Ленінград, про непереможну країну Рад. Неважко помітити: Василю Івановичу не хочеться розлучатися з щирістю ніжинців, з власною далекою молодістю, що гартувалася в запеклій боротьбі за сьогоднішній мирний і творчий день. В останні хвилини дарує він на згадку піонерський галстук.

А коли поїзд рушив — запрошує студентів у гості до Ленінграда. Зустрінемо... Тільки попередьте! І вже на досить далекій відстані все-таки почулося: я — з вами! Зазвучало це символічно. Так, Василь Іванович продовжує подвиг молодогвардійця. Дух і завзяття, глибокий патріотизм радянської людини передає він комсомольцям сімдесятих років, чудовій студентській молоді, яка розуміє і як вчитися, і чому вчитися щоб бути гідними нашої непереможної Вітчизни. На прощання залишив Василь Іванович (рядовим, комсоргом батальйону, він визволяв Одесу) побажання, щире і палке, студентам нашого університету: **«Бажаю вам в житті, в справах, у майбутній роботі бути гідними героїв-патріотів Радянської країни, що прославили нашу Батьківщину в роки Великої Вітчизняної війни.**

Член штабу Молодої гвардії міста Краснодона.

ЛЕВАШОВ.

11 січня 1972 року».

В. ДРОЗДОВСЬКИЙ,
доцент.

Діла і будні ДТСААФ

В ногу з усіма людьми нашої країни Добровільне Товариство Сприяння Армії, Авіації і Флоту бореться за виконання історичних рішень XXIV з'їзду КПРС. Велике місце в роботі ДТСААФ належить військово-патріотичній та виховній роботі серед студентської молоді. В цьому напрямку ведуть велику роботу партійний комітет університету, партійні бюро факультетів, комсомольські й профспілкові організації, ДТСААФ і військова кафедра університету та ветерани Радянської Армії.

При ДТСААФ університету працюють стрілецька секція (голова Василь Архипович Галайчук), автомобільна секція (голова Юхим Наумович Плотниця), радіосекція (голова Роман Сергійович Кривошеєв), секція надводного та підводного спорту (голова Пантор Рудольфович Біллер), секція радіометристів (голова Петро Васильович Верьовкін) та ін.

Трохи про діла і будні ДТСААФ університету.

Чимало студентів — членів ДТСААФ беруть активну участь в секції стрілецького спорту. На нещодавно проведеній спартакіаді в Одесі з кулевої стрільби між вузами міста команда нашого університету зайняла почесне III місце.

Кращих успіхів в стрільбі домоглися стрільці: старший викладач хімічного факультету І. М. Кириченко, студенти фізичного факультету Віктор Закалашюк, Валентина Братко та Наташа Мішина. Студент III курсу історичного факультету Єгор Баландін виконав норматив першого розряду по стрільбі із пістолета.

Ось уже понад чотири роки студентки Галина Бакун і Галина Бакман постійно вчаться в стрілецькій секції і мають добрі успіхи. Галина Бакун стала кандидатом в майстри спорту та чемпіоном міста серед студентів, а Галина Бакман виконала норматив першого розряду і здобула звання рекордсменки серед студентів міста по стрільбі з мілкокаліберної гвинтівки.

Справжнім ентузіастом стрілецького спорту є голова стрілецької секції майор в запасі Василь Архипович Галайчук, який керує цією секцією з 1958 року. Всі успіхи із стрілецького спорту студентів і співробітників ОДУ зв'язані з діяльністю Василя Архиповича.

Ідучи на зустріч 50-й річниці утворення СРСР, ДТСААФ будуть змагатись з надводного і підводного спорту. В день звільнення міста-героя Одеси від фашистських загарбників наші студенти візьмуть участь в воєнізованій грі як в межах університету, так і в межах Центрального району.

Не менше цікавих справ планується й іншими секціями ДТСААФ університету.

Комітет ДТСААФ і комітет ЛКСМУ ОДУ закликають студентів і співробітників взяти активну участь у цих змаганнях.

Г. ГУНЧЕНКО,
голова комітету ДТСААФ університету.

Щороку багато юнаків та дівчат — студентів університету з великим захопленням прагнуть оволодіти фахом шофера-любителя. В цьому їм допомагає автомобільна секція, яка веде свою роботу зусиллями комітету ДТСААФ і військової кафедри університету.

Фото О. ЛЕВІТА

ПОЕЗІЯ НЕБА

Василя Козлова знають на філологічному як старанного студента, активного учасника художньої самодіяльності. З захопленням слухають юнаки і дівчата пісні у його викнанні. Але не всі знають що він, до того ж, і поет. Поезія — давнє захоплення Василя. Його цікавить все, він пише на різні теми. І хоч давно відслужив «дійсну», навчається вже на четвертому курсі, найбільше віршів зв'язані з роками служби в армії.

Василь служив в авіації, був механіком надзвукових літаків. От стрімкі МІГи беруть старти. Механік довго дивиться в безхмарне небо, слідкує за «своїм», аж поки сріблястий металевий птах не зникає з очей. А навкруги весна, зеленіє поле. І ця весняна симфонія життя, природи, молодості звучить у душі воїна. І народжуються вірші...

Писав В. Козлов про нелегке солдатське життя, його радощі і тривоги. Ця тема стала однією з основних в його поезіях. І навіть зараз він не забуває армію.

Деякі вірші пропонуємо до уваги читачів.

М. РЕМНЬОВ

У нас погода летная

Весна. Апрель. У нас — погода летная.
Трезвонят позывные «Маяка»,
И легкими пушинками разметаны
По небу «трудовому» облака.
И солнце носится вслед за стальными крыльями,
На «зайчики» дробя свои лучи,
А вспаханное небо эскадрильями
Синеет восхищенно и молчит.
И вслед ладонями локаторов ребристыми
Аэродром прощально машет им,
Он знает: возвратятся серебристые,
Оставив в небе бороздою дым.

* * *

Аэродром недолго спит:
Он снова поднят по тревоге,
И снова с нами наш транзит,
По-боевому строгий.
Всегда готовы дать мы бой,
И в этом наше назначенье,
Сигнал тревоги боевой —
Один: для боя и ученья.

* * *

«Не за холмом еси ты, Русь!»
Лавины вражьи злоба движет...
Лишь на мгновенье оглянусь —
Тебя встревоженную вижу.
Меня поставила ты здесь,
Чтоб делать то, что предо мною
Творили меч прямой и штык,—
Ракетной завершить кривою.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОДУ імені І.І. МЕЧНИКОВА

І МЕДИЧНІ СЕСТРИ...

З народженням Радянської Армії народилось і медичне забезпечення воїнів. Велику роль відіграли військові медики в час Великої Вітчизняної війни. Військові лікарі всюди і завжди турбувались за здоров'я воїнів, їх працездатність. І серед тих, хто стояв і стоїть на посту в боротьбі за здоров'я радянських людей, і наші славні жінки. Багато з них покрили себе нев'янучою славою і були нагороджені урядовими нагородами. Кращим з них присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Свято бережучи і виконуючи заповіт В. І. Леніна «бути завжди на сторожі», студентки нашого університету сволодівають паралельно з основною спеціальністю умінням надати медичну допомогу хворим і пораненим.

В цю знаменну дату народження Радянської Армії і Військово-Морського Флоту ми відзначаємо студенток других курсів С. Майстренко, Н. Князєву, Н. Копалигіну, Є. Махоніну, А. Курбатову, Л. Крапивко, Т. Єременко, А. Фалькову, В. Швець, І. Знаєшеву та інших, чиї імена заносяться на Дошку пошани, що встановлена в нашому вузі.

Дівчата уважно, з любов'ю ставляться до оволодіння другою професією медичної сестри. Це проявляється на заняттях в медичних аудиторіях і особливо в лікарнях, де вони доглядають за хворими. Вірш, написаний М. Старшиновим під час Великої Вітчизняної війни, ми тут наводимо повністю, вважаючи, що і сьогодні він може адресуватися тим, хто піклується за здоров'я хворих.

О. МАШТАЛЛЕР,
викладач курсів підготовки медсестер.

СНЕГУРОЧКА

Это утро туманно и мглисто.
Ветер хлещет все резче и злей.
В госпитальном окне с тополей
Облетают последние листья.
Ах, зиме-чародейке пора
Сыпать с неба холодную вату...
Вот я вижу: с утра медсестра,
Как снегурочка входит в палату.
Вот поправила прядку волос,
Над одним, над другим
наклонилась:
— Как вам, мальчики,
нынче спалось?
Что вам, милые,
нынче приснилось?
Как волшебница в сказке какой,
На подушках расправила
складки
И поистине щедрой рукой
Раздала порошки и облатки.
И хоть ветер все резче и злей
Бьет по синим продрогнувшим
стеклам,
Только кажется стало теплей
Нам под взглядом снегурочки
теплым.

1944 год, госпиталь

Викладачами курсів медичних сестер ведеться велика військово-патріотична робота серед наших студенток. Вони виховуються на великих подвигах радянських людей в ратних і трудових ділах, безмежній любові до Радянської Батьківщини, до народу, відданості великим ідеям комунізму.

Ці високі морально-політичні якості народжували безсмертні подвиги, робили тендітних дівчат казковими богатирями, про яких ще багато буде складено і оповідань, і поем, і пісень.

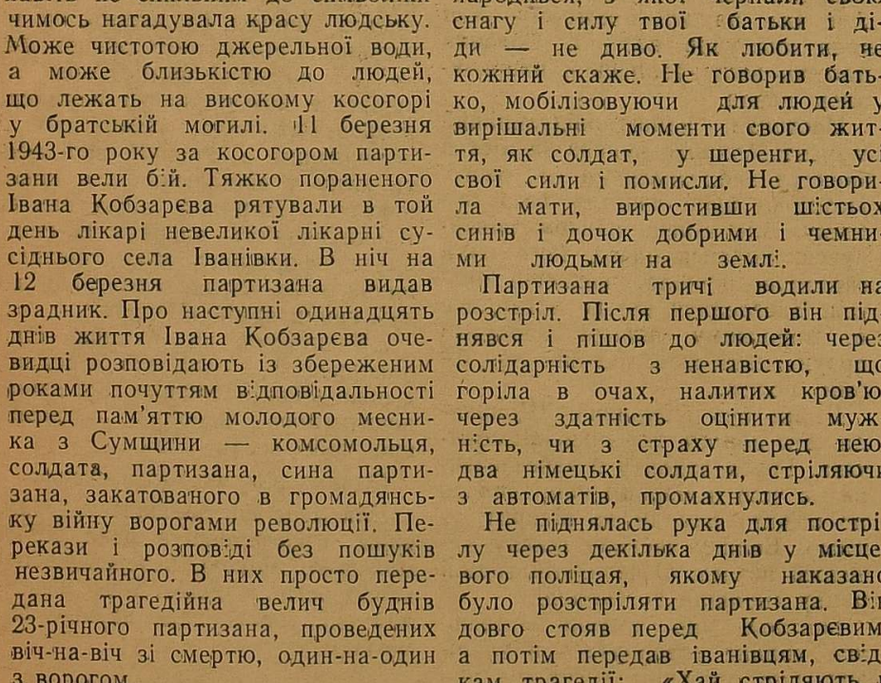

Студенти університету на воєнізованій грі.
Фото В. ШИШИНА.

БІЛЕ ПОЛОТНИЩЕ В СТАЛІНГРАДІ

КОЖНОГО разу в День народження нашої славної Радянської Армії, ми, колишні її солдати, які починали своє життя в її лавах ще в довоєнні роки, з особливим почуттям гордості згадуємо минуле і ще відчутніше бачимо непоборну могутність армії — надійного щиту миру.

За плечима у мене — 31 рік служби в лавах Радянської Армії. В тому числі роки Великої Вітчизняної. На все життя запам'ятались ті роки, але особливо яскраво — бої під Сталінградом. Тут мені довелось брати участь в боях у складі 38-ї МСБ (а потім — 7-ї гвардійської Сталінградської мотострілкової бригади) під командуванням генерала І. Д. Бурмакова.

Бригада, її особовий склад пройшли славний шлях боротьби з ненависним ворогом і ввійшла в історію як з'єднання, що брало участь в безпосередньому взятті в полон штабу 6-ї німецької армії і її командуючого фон Паулюса.

ЦЕЙ епізод добре запам'ятався. В той час я перебував в складі роти автоматників бригади, яка складала невеличкий резерв командира бригади Бурмакова.

На світанку 30 січня 1943 року в Сталінграді розпочався штурм будинків і споруд, що виходили на площу біля універмагу (на фото вгорі).

Бій не припинявся всю ніч. Було встановлено, що штаб шостої армії ховався в підвалі.

Штурм будинку універмагу командуванням 64-ї армії доручається нашій бригаді.

Вранці 31 січня 1943 року в руїнах, що примикали до площі, зосередились: перший батальон під командуванням старшого лейтенанта Шмикова і третій батальон старшого лейтенанта Медведєва. Бойові групи автоматників очолювали офіцери Колодін, Кокорєв. Прямо через площу перед нами — великий сірий будинок з зруйнованими верхніми поверхами універмагу.

ШІСТЬ годин ранку. Розвідники і автоматники короткими перебіжками просуваються вздовж стін до універмагу. Ворог люто захищається. Але наш вогонь поступово знищив вогневі точки ворога.

В той час хтось крикнув, що з воріт універмагу німці подають сигнали. Офіцер штабу бригадир Ільченко, який керував штурмом, наказав припинити вогонь. Порадившись, Ільченко з групою офіцерів і автоматників йдуть через площу до універмагу. Ми готові у будь-яку хвилину вогнем підтримати товаришів, які пішли вперед, і навіть повільно просуваємось за ними.

У дворі універмагу нас зі всіх сторін оточили німці. Сторожкі похмурі погляди...

А в цей час у підвалі штабу 6-ї армії на чолі з Паулюсом було категорично запропоновано негайно скласти зброю і здатися в полон. Через деякий час сюди вже прибули представники штабу 64-ї армії і командир бригади Бурмаков, які повели офіціальні переговори про капітуляцію німців.

ЧЕРЕЗ декілька хвилин крізь коридор радянських воїнів з підвалу виходили «горе-перемежці», сідали в машини і їхали в штаб 64-ї армії. Ми ретельно прочісували в цей час приміщення підвалу і руїни, що прилягали до нього, з якого потоком виходили полонені німці, шикувались в колони і відправлялись з поля бою.

Так під силою радянської зброї і стійкості воїнів Країни Рад припинила своє існування одна з найсильніших армій німецького вермахта.

На фото унизу — на перепочинку між боями.

Г. ДЕДЯКІН,
полковник запасу,
співробітник університету.

Людина стає піснею

Про Івана Кобзарєва, автора пісні, написаної перед стратою, першими розповіли шляхівські вчителі. Розмова виникла несподівано. Звичайна криниця за Шляховою навіть не схильним до символіки чимось нагадувала красу людську. Може чистотою джерельної води, а може близькістю до людей, що лежать на високому косогорі у братській могилі. 11 березня 1943-го року за косогором партизани вели бій. Тяжко пораненого Івана Кобзарєва рятували в той день лікарі невеликої лікарні сусіднього села Іванівки. В ніч на 12 березня партизана видав зрадник. Про наступні одинадцять днів життя Івана Кобзарєва очевидці розповідають із збереженим роками почуттям відповідальності перед пам'яттю молодого месника з Сумщини — комсомольця, солдата, партизана, сина партизана, закатованого в громадянську війну ворогами революції. Перекази і розповіді без пошуків незвичайного. В них просто передана трагедійна велич буднів 23-річного партизана, проведених віч-на-віч зі смертю, один-на-один з ворогом.

«Його роздягненого ставили на мороз, клали на залізну сітку...» (Л. О. Члек. Село Шляхова, Новоархангельского району);

«Йому приготували глумливу смерть-острах, полишивши їжі, води, права говорити...» (М. В. Хмара. Село Маркова, Добровеличівського району).

...Люди з посивілими головами, збуджені спогадами, шукають у повені почуттів і роздумів слова, якими б найточніше розповісти про Івана Кобзарєва, збагнутого в дні злету його волі і думки...

Любити землю, на якій ти народився, з якої черпали свою снагу і силу твої батьки і діди — не диво. Як любити, не кожний скаже. Не говорив батько, мобілізовуючи для людей у вирішальні моменти свого життя, як солдат, у шеренги, усі свої сили і помисли. Не говорила мати, виростивши шістьох синів і дочок добрими і чемними людьми на землі.

Партизана тричі водили на розстріл. Після першого він піднявся і пішов до людей: через солідарність з ненавістю, що горіла в очах, налитих кров'ю, через здатність оцінити мужність, чи з страху перед нею, два німецькі солдати, стріляючи з автоматів, промахнулись.

Не піднялась рука для пострілу через декілька днів у місцевого поліцая, якому наказано було розстріляти партизана. Він довго стояв перед Кобзарєвим, а потім передав іванівцям, свідкам трагедії: «Хай стріляють в мене!».

Третій раз...

Любов до людей... До неї, як до подвигу, готуються все життя. Вона — тільки жага віддавання себе людям до останнього подиху, до останньої краплі крові?

...У ті драматичні лихі години, які не вкладаються в роки, Іван Кобзарєв співав пісню. Колгоспний пастух з Глухівки перетілював свої страждання в любов, як зерно в хліб, як думку в подвиг. Пісню, свою зброю безкомпромісну, він передавав людям.

У переказах пісні партизана — нові мотиви, нові найтонші переливи настрою її ліричного героя.

Найпоетичніший образ пісні — лебідь. Він — в напруженому чеканні друга. До нього, як до весняного цвіту, всі помисли лебедя. Полум'яніюча, лебедина любов і ніжність передана через тугу за другом, через мрію про зустріч, на якій буде звітувати про пережите серце лебедя.

У пісні трудівника війни оживає, кажуть, сердце, вирване чужинцями.

То люди доспівують недоспівану пісню.

«Пісня про лебедя» Івана Кобзарєва записана нашими студентами в селі Маркиво, Добровеличівського району, від Маланки Василівни Хмари, медсестри лікарні, в якій загинув партизан.

Пісня невелика, очевидно, незакінчена, а може призабута людьми, яким довелося її почути. Та й у знайденому варіанті вона дорога нам заповітністю своєї історії. За проханням новоархангельців, пісня передана до Музею Партизанської Слави села Шляхова, як доповнення до всього, що знали люди про Івана Кобзарєва, як документ про людину, яка стає піснею.

Л. ХОЛОДЕНКО.

СЛОВО ПРО СЛОВО

МІЧМАН, ПРАПОРЩИК

У мовах нашої країни ожили й знову почали вживатися давні слова **мічман** та **прапорщик**. Напередодні 54-ї річниці Радянської Армії ми й хочемо коротко розповісти читачам нашої газети історію цих слів.

Слово **мічман** — англійське. За час свого існування в англійській мові воно в хронологічному порядку вживалося в таких значеннях: 1) моряк, який стоїть посередині корабля; 2) юнга, юнкер, кадет, тобто молодий моряк, який готується стати офіцером; 3) моряк, який одержав перше офіцерське звання.

У російській та українській мовах слово **мічман** у значенні «молодший офіцер морського флоту» почало вживатися з 1710 року. Після Жовтня слово **мічман** у морській лексиці стало вживатися у значенні «старшина». Тепер, після Указу Президії Верховної Ради СРСР, слово це набуло й деякого нового значення. **Мічман** — це спеціаліст надстрокової служби у морському флоті, який має передати свої знання, досвід молодшому поколінню моряків.

Слово **прапорщик** у значенні «молодший офіцер» у російській та українській мовах поширилось тільки з початку XVIII ст. Генетично слово **прапорщик** зв'язане з праслов'янським словом **порпоръ** — «полотнище, що розвівається, майорить; знамено, стяг, корогва чи хоругва».

Праслов'янське слово **порпоръ** у давньоболгарській мові стало звучати як **прапоръ**. В епоху Київської Русі слово **прапоръ** із давньоболгарської мови було запозичене в давньоруську.

У праслов'янській, давньоболгарській та давньоруській мовах слово **порпоръ, прапоръ** уживались в значенні «військовий стяг». Однак у давньоруській мові у цьому ж значенні вживалися ще і слова «знамя» та «хоругвь».

Бойовий прапор, як відомо, завжди охороняється. Його охоронця і носія в давньоруській мові називали **знаменьщикъ** або **хоругвьникъ**, а в чеській мові — **праporечнік**.

У XVI—XVII ст. у російській літературній мові охоронця прапора і прапороносця за аналогією до чеської назви «праporечнік» стали називати **прапорщик**, а в українській — **хорунжий**, від слова «хоругва».

На початку XVIII ст. слово **прапорщик** стало вживатися у значенні «молодший офіцер».

У Радянській Армії, як відомо, до останнього часу військового звання «прапорщик» не було. Тепер воно з'явилось, але з'явилось в новому значенні. **Прапорщик** — це військовослужбовець добровільної надстрокової служби, обов'язок якого передати набутий досвід і знання новому поповненню лав Радянської Армії. І хоча теперішні прапорщики не обов'язково є охоронцями і носіями військового прапора своєї частини, вони все ж, образно кажучи, є прапороносцями слави нашої непереможної Радянської Армії.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

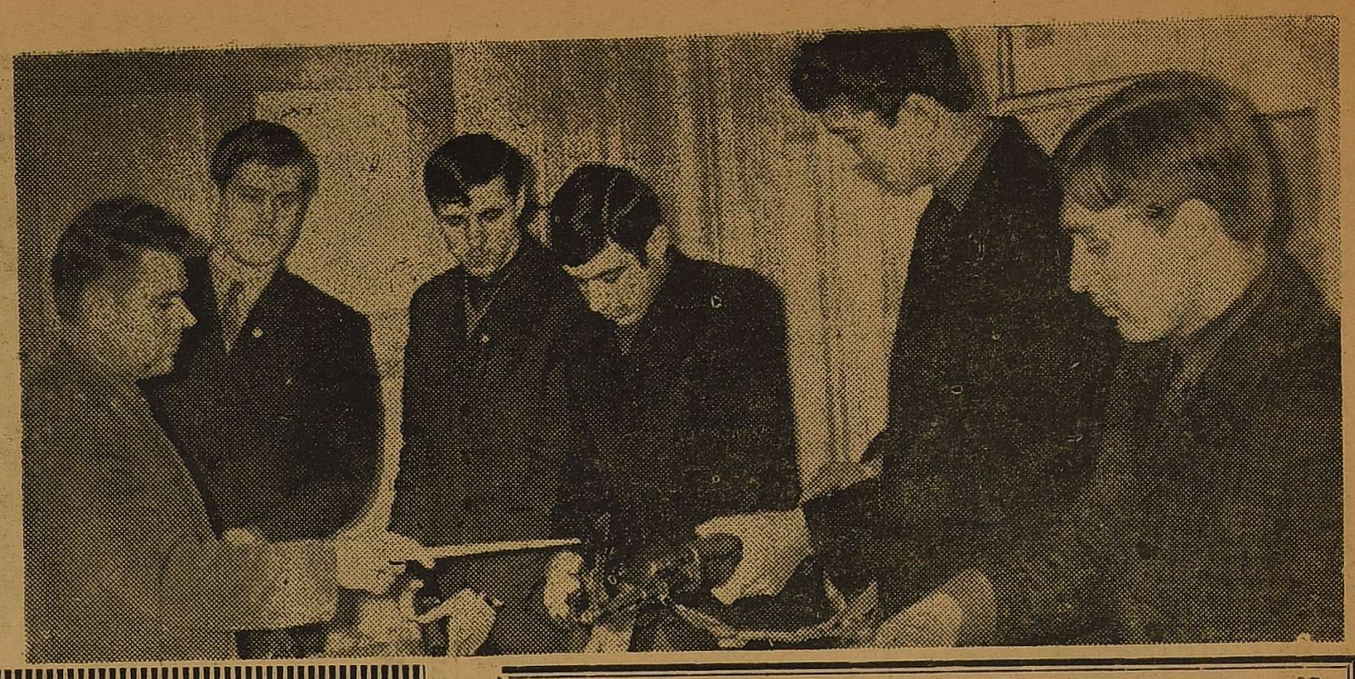

З захопленням вивчають зброю на заняттях з вогневої підготовки студенти першого курсу історичного факультету.
На знімку: на заняттях з вогневої підготовки.
Фото О. ЛЕВІТА.

Присвячується Збройним Силам

Останнім часом було видано багато літератури мемуарного характеру про Велику Вітчизняну війну. Це книги, в основному, про видатних воєначальників Г. К. Жукова, К. К. Рокоссовського та інших і спогади рядових учасників війни.

Книга Ю. Власьєвича **«Во что обходятся народам империалистические войны»** (1971 р.) на великому фактичному матеріалі періоду першої та другої світових воєн розкриває згубні наслідки війн. Автор розповідає про руйнівну силу війни та її реакційність і показує безпосереднє відношення економічного аспекту сучасних воєн до зміцнення військової могутності світової соціалістичної системи.

Історичній ролі Радянської Армії у звільненні світу від ига фашизму присвячена книга **«Освободительная миссия Советских Вооруженных Сил во второй мировой войне»** під загальною редакцією А. А. Гречко (1971 р.). Це перше велике монографічне дослідження, в якому розповідається про великі перемоги радянського народу, про допомогу Радянського Союзу у формуванні іноземних військових частин та їх участі в боях на радянсько-німецькому фронті, про звільнення народів Європи від коричневої чуми.

В серії «Жизнь замечательных людей» вийшла книга **«Полководцы и военачальники Великой Отечественной»** (1970 р.), в якій змальовується життєвий шлях і бойова діяльність чудових радянських полководців і воєначальників, чиє мистецтво і талант, мужність і воля до перемоги найбільш повно проявились на полях битв в суворі роки Великої Вітчизняної війни. В книзі зібрано 12 нарисів (А. Антонова, Н. Ватутіна, Л. Говорова, Р. Малиновського, К. Рокоссовського, А. Хрульова та ін.), авторами яких виступають соратники і друзі тих, про кого розповідається. Це обумовило одну особливість книги: в ній немає придуманих колізій, видуманих героїв. Мова йде тільки про те, що було в дійсності, всі названі імена і наведені факти — справжні.

Своєрідним ювілейним випуском серії «Жизнь замечательных людей» є книга М. Колесникової та М. Колесникова **«Рихард Зорге»**. У передумові автори повідомляють не тільки про Ріхарда Зорге, але й про його друзів і соратників, про складні умови в яких їм доводилось працювати. Вони були ідейними борцями, рицарями без страху і докору, і в цьому велич їх подвигу.

В основу книги покладені записки Зорге, складені ним в тюрмі, спогади і записки соратників Зорге і людей, які його добре знали. Наводяться деякі дані з біографії розвідника, невідомі раніше читачеві.

Т. ІЛЬНИЦЬКА.

НАЛІТ НА ГАРНІЗОН

Ми зустрілись з Михайлом Степановичем майже через 27 років після війни. Він живе в Херсоні, працює на заводі слюсарем. Згадали молодість, партизанські походи, бойові дні. Заблищали очі, вирівнялись плечі Михайла Чорного, коли мова зайшла про операцію, в якій він виконував відповідальну роль.

Взимку 1944-го на радянсько-німецькому фронті в районі Полісся, де діяв наш партизанський загін, створилась своєрідна обстановка. На півдні України радянські війська прорвались до Ковеля, а на сході бої йшли недалеко від Мінська. Утворився так званий «білоруський балкон» — сприятливі умови для оточення великого німецького угруповання в Білорусії. Щоб краще провести операцію, потрібні були достовірні відомості про дислокацію і численність сил ворога. Помилка могла дорого обійтись...

...В лютому підпільники-зв'язні повідомили, що на оборонний рубіж німецької групи армій «Центр», що проходив по лінії Лунінець — Пінськ — Брест — Ковель, прибувають з'єднання нової армії. Бойові групи загонів Михайла Чорного, Олександра Строєва, Купріяна Мазько, які проводили розвідку в гарнізонах Бродниці і Риловичі теж принесли відомості про прибуття нової 7-ї польової армії. Це здавалось більш, ніж дивним. Було відомо, що ця армія під командуванням генерал-полковника Долльмана, обороняла ділянку міжріччя Сіни й Луари у Франції проти десантної операції англо-американських військ, що мала відбутись.

Мимоволі напрошувались питання: як ця армія могла опинитися тут? Чи не відмовились наші союзники від другого фронту в Європі? Або це заздалегідь підготовлена спроба дезінформувати радянське командування, щоб примусити відмовитись від операції по ліквідуванню «білоруського балкону»?

Перевірити і підтвердити (чи спростувати) раніш одержані дані й наказало нам командування. Але як це зробити?

— Товаришу майор, потрібно зробити наліт на Риловичі, і все стане зрозумілим, — тихо промовив Михайло Чорний, що прибув доповідати про дії групи. Після детального вивчення місцевості по карті, остаточно виник план операції. Вирішили, що здійснювати її буде ударна група Миколи Рубцова, посилена групою автоматників Михайла Чорного.

До Риловичів направились з наступом ночі. Пробирались маловідомими партизанськими стежками верхи. Вів провідник, місцевий житель. Попереду разом зі мною — Рубцов, Чорний та командир польської групи, що входила до загону, Леон Онихімовський. Опівночі стало холодно, шлях на окремих ділянках покрився льодом і перетворився в справжню ковзанку. Непідковані коні ковзали по поверхні. Йшли повільно, притискуючись до дерев, намагались зберегти повну тишу. А її все ж таки порушував стукіт колес возу для полонених. Змінити його на сани було вже неможливо. Десь о другій годині ночі прибули в район операції.

Перед нами — відкрите поле, а в кінці його, в метрах восьмистах виднілись силуети будов — Риловичі. Зв'язковий розповів про розташування штабу і розміщення охорони.

Становище виявилось нелегким. Підступи до села заступав неве ликий яр, в ньому біг, ще не схоплений морозом, струмок. Справа— закритий кущами міст. На ньому гітлерівці встановили пост. З північного сходу гарнізон прикривав патруль, а штаб, розташований у другому будинку від південної околиці села — спеціальна охорона. Село панувало над місцевістю, а тут ще світив місяць і сніг блищав, наче кришталь.

Здавалось, операцію неможливо виконати. Головною перешкодою був пост біля мосту. Він прикривав підступи до гарнізону, і з нього вільно продивлялась місцевість.

Я попрохав Рубцова вишикувати особистий склад недалеко від узлісся, звернувся до партизан:

— Товариші, нас чекає дуже серйозна операція, виконання якої, можливо, не обійдеться без жертв. Мені потрібні добровольці. Хто готовий йти на завдання, три кроки вперед!

Всі зробили три кроки.

Абсолютна тиша, тільки під моїми ногами поскрипував сніг. «Кого ж вибрати?» — думав я, обходячи стрій. Зупинився біля Михайла Чорного. Ми разом стрибали з літака в глибокий тил ворога. Виняткової хоробрості людина. Відчувалось, як він напружився, чекаючи мого рішення. Я поклав руку на його плече і відчув віддих полегшення. Його очі радісно заблищали.

Відібрали ще Василя Степушкіна й Федора Зінченка. І ось вже білі маск-халати злилися з білим фоном й пропали...

Досягнувши мети, бійці приготувались до стрибка, як раптом побачили групу німецьких солдат, які підходили до вартових. Довелось притаїтись під мостом.

Повільно тягнувся час. Гітлерівці й не думали йти. Можна було подумати, що ворог попереджений про напад і вирішив посилити охорону підступів до гарнізону. Але ось на протилежному боці села пролунав постріл. Солдати швидко вишикувались й направились назад.

Наступив найвідповідальніший момент. Михайло виповз на міст й впритул наблизився до вартового. Потрібно було «зняти» його без шуму. Але німець раптом повернувся, подався назад, його рука гарячково шукала спусковий крючок. Вистрелити він не встиг, але в морозному повітрі пролунав пронизливий крик й повис над білим полем...

Шлях був відкритий. Щоправда, від дороги довелось відмовитись. Групи захвату й забезпечення на чолі з Чорним направились до об'єкта нападу по відкритому полю. Велику частину шляху довелось повзти. О четвертій годині ранку підійшли до околиці.

Постріл, що змусив німецьких солдат повернутись в гарнізон, був умовним сигналом про вихід наших груп, які були відіслані на протилежний бік села, щоб влаштувати засаду й не дати можливості підійти підкріпленню з сусідньої Бродниці.

В Риловичах — пожвавлення: на околиці села маячили патрулі, у вікнах штабу і багатьох будинків горіло світло. Чекати більше не можна було. Вирішили почати операцію. Група Василя Степушкіна просувалась до штабу, а Михайла Чорного — до будинку з охороною.

І ось останній наказ:

— Гранати не використовувати. будинки закидати головими шашками. — Ці оглушливі «міни» гарантували захоплення живого полоненого.

Почався штурм. У вікна полетіли «міни». З тріском вилетіли рами, і в чорні отвори навально увірвались бійці. Михайло Чорний та Микола Пунько виволокли двох «язиків» з охорони і почали відхід до лісу.

І знову наступила тиша. Але не на довго. Її порушили страшні крики полонених, які прочунявшись, почали упиратись. Вони встигли укусити за руку Чорного та Пунько. Довелось їх «заспокоювати».

А гарнізон, який нараховував декілька сот чоловік, мовчав. Тільки коли штурмовий загін залишив село, там почалась страшенна безладна стрілянина. З протилежного боку села почувся гуркіт моторів, потім — вибух. В передранковому повітрі він здавався особливо розкотистим. Потім зацокотали автоматні і кулеметні черги. Це групи охорони підірвали головну машину і обстріляли останні з колони, що вийшла з Бродниці на допомогу гарнізону Риловичів.

Загін відходив до села Кротово. В лавах бійців чувся приглушений сміх. Під час короткої зупинки, зробленої, щоб перевірити наявність людей, ніхто вже не міг стриматись. Реготали всі, навіть тихий Михайло. Виявляється, «язиків» захопили зовсім голими, і примусили їх промаршировати по морозу близько кілометра. Тепер вони, закутані в тулупи й зв'язані, лежали в повозці.

Свідчення захоплених фашистів, підтверджені документами, були досить цінними. Виявилось, що на радянсько-німецькому фронті ніякої 7-ї польової армії нема. Гітлерівське командування навмисно розповсюджувало чутки про її перекинення з Франції, щоб вбити клин у відношення між союзниками. Одержані відомості не тільки повністю викрили їх спроби дезінформувати наше командування, вони частково розкрили задум групи армій «Центр».

...Я дивився на Михайла Степановича й думав, що пережите в роки війни залишило свої сліди; похитнулось здоров'я — дають про себе знати рани.

Однак він все ще в строю.

Для мене він залишився таким, яким я його знав в роки війни: молодою, міцною, неперевершеної хоробрості людиною. І час безсилий панувати над нашою пам'яттю.

В. ЦВЄТКОВ,
колишній командир партизанського загону.

Тривожний сигнал

НАВЕСТИ ПОРЯДОК В ЇДАЛЬНІ

Нещодавно була проведена перевірка санітарного стану, якості продуктів і готових страв у їдальні при гуртожитку № 4. Картина виявилась непривабливою.

У допоміжних приміщеннях їдальні все брудне: стіни, обладнання. Не дивно, що тут багато тарганів. На столі для обробки м'яса стоїть вага з залишками м'яса. Ножі невимиті. Дошки для обробки м'яса лежать на радіаторі разом з тапочками. На м'ясорубці залишки засохлого фаршу. Біля стола для обробки вареного м'яса і під ним купи ящиків з залишками запліснявілого пива пляшками. У ванні — начищена на чотири дні і вже слизька картопля.

У кухні брудні столи, підлога, посуд, а на роздачі — плита, на якій підігрівають страви.

В умивальнику раковина брудна, на кришці бачка з дезрозчином залишки їжі. Спецодяг на працівниках їдальні теж потребує рук та мила, один з працівників взагалі без спецодягу.

У час перевірки страва видалась гарячою і мала задовільні смакові якості, за винятком картопляного пюре, яке було несмачним, з специфічним неприємним присмаком. Від столового посуду чути запах непромитої ганчірки, якою миється посуд. Студенти говорять, що часто страви видаються несмачні, холодні, одноманітні, через що багато студентів не харчується в їдальні, а купують продукти і готують самі, тратячи на це дорогоцінний час.

З таким становищем у їдальні при гуртожитку № 4 миритися ніяк не можна. У всіх приміщеннях їдальні треба негайно навести зразковий санітарний порядок, провести дезинфекцію і знищити тарганів, розмежувати м'ясний і овочевий цехи, не захаращувати їх тарою, не завозити великої кількості очищеної картоплі.

У завідувача їдальнею і повара є всі можливості навести належний порядок у їдальні і харчувати студентів високоякісними стравами. Потрібне лише бажання і відповідальне ставлення до виконання своїх обов'язків.

Д. Д. ГЕРАСИМЕНКО,
О. Є. САВЧУК,
члени групи народного контролю біологічного факультету.

ФІЛОЛОГИ ЖАРТУЮТЬ

Дружні поради

Минула перша в цьому навчальному році заліково-екзаменаційна сесія. Всі підводять підсумки. Підведемо і ми їх у вигляді дружніх порад викладачам і студентам, як успішно проводити й складати сесію, домогтися щонайменше стопроцентної успішності.

Поради викладачам

1. Складайте екзаменаційні питання, бажано з відповідями на них, і заздалегідь доведьте їх до відома студентів.

2. Задовольняйте бажання студента, коли він просить — «Питайте мене ще!». Будьте гуманні!

3. Не питайте студентів, яку вони літературу, підручники читали з вашого курсу. Не створюйте нервозності на екзамені.

4. Коли студент відповідає, не перебивайте його, бо він може розхвилюватись й одержати незадовільну оцінку Мовчіть і слухайте.

5. «Шпаргальщикам» не ставте незадовільних оцінок. Вони ж бо уперто готувались до сесії!

Поради студентам

1. Ніколи не відповідайте на питання без довжелезної «увертюри».

2. Не хвилюйтесь, коли ви не склали іспиту. Хай декан хвилюється.

3. На питання — «Чому не склали іспиту?» — завжди бадьоро відповідайте: «Мені попались такі питання, про які на лекціях і слова не було сказано». Про те, що ви на лекції не ходили, мовчіть.

4. Удосконалюйте виготовлення й техніку використання шпаргалок!

З привітом
АРТЕМ ВЕСЕЛИЙ.

Ректорат, партком, профком університету висловлюють глибоке співчуття начальникові НДС'у Б. Ф. Сосновському з приводу важкої втрати — **смерті матері.**

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса. Адреса редакції: Одеса, вул. Петра Великого, 2
Одеська міська друкарня.
Зам. 219—1000.
БР 03055
Редактор П. МАРКУШЕВСЬКИЙ.